

Ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma 2026-2029 ja huumeisiin liittyvä Voxit-keskustelu nuorille

8621/00.02.02/2025

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto 16.12.2025 § 77

Lisätiedot	Ennaltaehkäisevän päihdetyön asiantuntija Ellinoora Ojala sähköposti: ellinoora.ojala@siunsote.fi p. 013 330 9865
Käsittely	Nuorisovaltuusto kokee, että alkoholikasvatuksella on merkitystä ja olisi hyödyllistä tutustuttaa ja kouluttaa myös vanhempia tähän teemaan. Keskustelussa tuotiin esille, ettei päihteettömyys ole vieläkään normaalia ja päihteettömyyttä joutuu perustelemaan. Päihteettömyyttä tulisi normalisoida ja hyvää kehitystä olisi tärkeää myös viestiä, kun taas puolestaan päihteiden käytön haittoja pitkässä juoksussa tulisi tuoda vahvasti esille. Päihteiden käyttöä on korkeakouluissa yhä paljon. Olisi tärkeää saada nuoret pohtimaan sitä, miksi he haluavat käyttää päihteitä. Päihteitä käytetään usein, koska muutkin tekee niin. Lisäksi koettiin, että olisi hyvä painottaa myös normaalia alkoholinkäyttöä, on olemassa myös muita vaihtoehtoja kun ääripäät. Nuorisovaltuusto toi esille myös päihteisiin liittyvät lieveilmiöt, kuten päihteisiin liittyvä velanperintä. Terveydenhoitajien osallistaminen koetaan myös tärkeää ja kouluhenkilökunnan suhtautuminen merkityksellisinä. Olisi tärkeää, että terveydenhuollossa voisi avautua aiheesta keskustelun kautta ilman tenttaamista. Nuorisovaltuusto nosti esille, että ensiaputoimintaa ei käydä välttämättä läpi huumeisiin suoranaisesti liittyen. Olisi tärkeää tiedottaa, että normaaleilla ensiaputaidoilla pärjää. Asian voisi lisätä koulussa annettavaan ensiapukoulutukseen.
Selostus	Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on valmistelussa alueellinen ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma vuosille 2026–2029. Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) velvoittaa hyvinvointialuetta huolehtimaan ehkäisevää päihdetyötä koskevasta suunnittelusta ja raportoinnista sekä edistämään asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihteiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi. Yksi osallistamisen keino on parhaillaan käynnissä oleva Voxit-keskustelu nuorille huumausaineista. Ennaltaehkäisevän päihdetyön asiantuntija Ellinoora Ojala esittelee ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelman taustalla olevaa tietopohjaa sekä Voxit-keskustelun alustavia tuloksia, ja pyytää nuorisovaltuuston jäseniltä evästyksiä nuoria koskeviin toimenpiteisiin koskien ehkäisevää päihdetyötä ja palvelujen kehittämistä.

